

## Øving 4

### Matematikk 4K

#### Uke 38

### 11.3.

7. I denne og den påfølgende trenger vi å vite den homogene løsningen på problemet  $\tilde{y}'' + \omega^2 \tilde{y} = 0$ . Ved å bruke din favoritteknikk for å løse andre ordens homogene ODE'er får vi at  $\tilde{y}(t) = C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t)$ .

For å finne alle løsninger trenger vi bare å finne en partikulær løsning til problemet  $y'' + \omega^2 y = \sin(t)$ . Ved å anta at den stabile løsningen er på formen  $y_n = A_n \cos(nt) + B_n \sin(nt)$ , får vi differential ligningene  $y_1'' + \omega^2 y_1 = \sin(t)$  og  $y_n'' + \omega^2 y_n = 0$  for alle andre  $n$ . Koeffisientene oppretholder dermed  $A_n = 0$ ,  $B_1 = \frac{1}{\omega^2 - 1}$  og  $B_n = 0$  for  $n \geq 2$ . Den generelle løsningen når  $\omega \neq \pm 1$ , er  $y(t) = \frac{1}{\omega^2 - 1} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t)$ .

Dermed får vi

$$\begin{aligned}\omega = 0.5: & \quad y(t) = -\frac{4}{3} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t) \\ \omega = 0.9: & \quad y(t) = -\frac{100}{19} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t) \\ \omega = 1.1: & \quad y(t) = \frac{100}{21} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t) \\ \omega = 1.5: & \quad y(t) = \frac{100}{125} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t) \\ \omega = 10: & \quad y(t) = \frac{1}{99} \sin(t) + C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t).\end{aligned}$$

Bemerk at når  $\omega$  er nærme 1 får vi at koeffisienten foran  $\sin(t)$  går mot uendelig og at den skifter fortegn før og etter 1. Videre har vi at  $1^2$  dette korresponderer til frekvensen av  $r(t)$ . Hadde vi byttet ut  $\sin(t)$  med  $\sin(nt)$ , hadde vi fått at  $B_n = \frac{1}{\omega^2 - n^2}$  og resten var null. Dermed ville vi hatt at når  $\omega$  gikk mot  $n$  ville  $B_n$  ha gått mot uendelig. Med andre ord, ved å bare ha informasjon om amplituden til den stabile løsningen når  $\omega$  varierer kan vi se hva frekvensen er til den stabile løsningen.

10. Første delen av oppgaven er lik som over, og vi trenger bare å finne Fourier serien for

$$r(t) = \frac{\pi |\sin(t)|}{4} \text{ når } t \in (0, 2\pi),$$

og er  $2\pi$  periodisk. Bemerk også at  $r(t)$  er jevn. Regner vi ut Fourier serien, har vi at

$$\tilde{a}_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^\pi \frac{\pi |\sin(t)|}{4} dt = \frac{1}{4} (\cos(0) - \cos(\pi)) = \frac{1}{2},$$

og

$$\begin{aligned}\tilde{a}_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \frac{\pi \sin(t)}{4} \cos(nt) dt = \frac{1}{2} \frac{n \sin(t) \sin(nt) + \cos(t) \cos(nt)}{n^2 - 1} \Big|_0^\pi \\ &= \frac{(-1)^{n+1} - 1}{2(n^2 - 1)} = \begin{cases} 0 & \text{for odde verdier av } n \\ \frac{-1}{n^2 - 1} & \text{for jevne verdier av } n. \end{cases}\end{aligned}$$

Dermed er Fourier serien  $r(t) = \frac{1}{2} - \sum_{n=1}^\infty \frac{1}{4n^2 - 1} \cos(2nt)$ .

Løser vi på samme måte som i oppgaven over får vi at  $A_0 = \frac{1}{2\omega^2}$ , og  $A_{2n} = \frac{1}{(4n^2-1)(4n^2-\omega^2)}$ , og resten av leddene er null. Dermed er den generelle løsningen

$$y(t) = C_1 \cos(\omega t) + C_2 \sin(\omega t) + \frac{1}{2\omega^2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(4n^2-1)(4n^2-\omega^2)} \cos(2nt).$$

14. Ved å bruke eksempel 1 på side 477 har vi at  $r(t) = \frac{4}{\pi} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2n+1} \sin((2n+1)t)$ . Når  $n$  er odd har vi

$$y_n'' + cy_n' + y_n = (B_n - ncA_n - n^2B_n) \sin(nt) + (A_n + ncB_n - n^2A_n) \cos(nt) = \frac{4}{\pi} \frac{1}{n} \sin(nt),$$

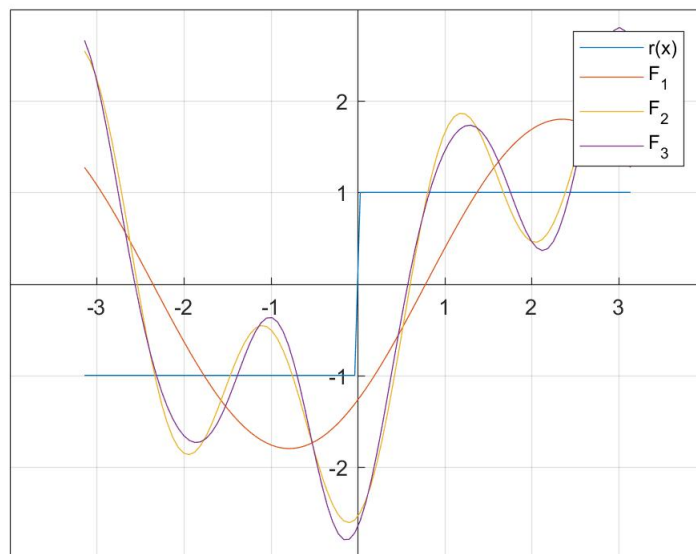
for jevne verdier har vi

$$y_n'' + cy_n' + y_n = (B_n - ncA_n - n^2B_n) \sin(nt) + (A_n + ncB_n - n^2A_n) \cos(nt) = 0.$$

Dermed er  $A_{2n+1} = \frac{4}{\pi((2-c^2)n^2-n^4-1)}$  og  $B_{2n+1} = \frac{4(n^2-1)}{\pi n((2-c^2)n^2-n^4-1)}$  og resten er null.

Dermed er stabil tilstand løsningen

$$y(t) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi((2-c^2)n^2-n^4-1)} \cos((2n+1)t) + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4(n^2-1)}{\pi n((2-c^2)n^2-n^4-1)} \sin((2n+1)t).$$



Figur 1: Teikning av  $r(t)$ , sammen med de delvise summene til  $y(t)$  når  $c=1$ .

## 11.4.(9ende utgave)

11. For å finne  $c_n$  leddene har vi at

$$\begin{aligned} c_n &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 e^{-inx} dx = \frac{-1}{2\pi in} x^2 e^{-inx} \Big|_{-\pi}^{\pi} + \frac{2}{2\pi in} \int_{-\pi}^{\pi} x e^{-inx} dx \\ &= \frac{-\pi}{2in} (e^{-in\pi} - e^{in\pi}) + \frac{-1}{\pi n^2} x e^{-inx} \Big|_{-\pi}^{\pi} + \frac{1}{\pi n^2} \int_{-\pi}^{\pi} e^{-inx} dx \\ &= \frac{-1}{\pi n^2} 2\pi e^{-in\pi} = \frac{2(-1)^{n+1}}{n^2}. \end{aligned}$$

og  $c_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x^2 dx = \frac{\pi^2}{3}$ . Dermed er funksjonen  $f(x) = \frac{\pi^2}{3} + \sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{2(-1)^{n+1}}{n^2} e^{inx}$ .

12. For å gjøre serien i oppgaven over om til Fourier serien bruker vi relasjonene  $a_0 = c_0 = \frac{\pi^2}{3}$ ,  $a_n = c_n + c_{-n} = \frac{4(-1)^{n+1}}{n^2}$ , og  $b_n = -i(c_n - c_{-n}) = 0$ . Dermed er  $f(x) = \frac{\pi^2}{3} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4(-1)^{n+1}}{n^2} \cos(nx)$ .

## 11.4

3. Det trigonometriske polynomet med minst feil har koeffisienter som er lik Fourier koeffisientene. Siden  $|x|$  er jevn, er  $b_n = 0$ . Regner vi ut  $a_n$  får vi at

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} |x| dx = \frac{\pi}{2}$$

$$a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} |x| \cos(nx) dx = \frac{2}{\pi n^2} ((-1)^n - 1) = \begin{cases} 0 & \text{for jevne } n \\ \frac{4}{\pi n^2} & \text{for odde } n \end{cases}.$$

Dermed er  $F(x) = \frac{\pi}{2} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)^2} \cos((2n+1)x)$ . Feilen er gitt med

$$\begin{aligned} E(f) &= \int_{-\pi}^{\pi} f^2 dx - \pi \left[ 2a_0^2 + \sum_{n=1}^N a_n^2 + b_n^2 \right] = \frac{2}{3} \pi^3 - \pi \left( 2 \frac{\pi^2}{4} + \sum_{n=1}^{[(N+1)/2]} \frac{4^2}{(\pi(2n+1)^2)^2} \right) \\ &= \frac{2}{3} \pi^3 - \frac{\pi^3}{2} - \sum_{n=1}^{[(N+1)/2]} \frac{16}{\pi((2n+1)^2)^2} \\ &= \frac{\pi^3}{6} - \sum_{n=1}^{[(N+1)/2]} \frac{16}{\pi(2n+1)^4} = \sum_{n=[(N+1)/2]+1}^{\infty} \frac{16}{\pi(2n+1)^4} \\ &\leq \int_{[(N+1)/2]+1}^{\infty} \frac{16}{\pi(2x+1)^4} dx \leq \frac{8}{3\pi(N)^3} \end{aligned}$$

hvor  $[N/2]$  er det første heltallet under  $N/2$ . I tilfellene  $N = 1, 2, 3, 4, 5$  har vi at feilen er gitt med  $\frac{\pi^4-96}{6\pi} \approx 0.0748$ ,  $\frac{\pi^4-96}{6\pi} \approx 0.0748$ ,  $\frac{\pi^4-96}{6\pi} - \frac{16}{81\pi} \approx 0.0119$ ,  $\frac{\pi^4-96}{6\pi} - \frac{16}{81\pi} \approx 0.0119$ ,  $\frac{\pi^4-96}{6\pi} - \frac{16}{81\pi} - \frac{16}{625\pi} \approx 0.0037$ , respektivt.

5. Det trigonometriske polynomet med minst feil har koeffisienter som er lik Fourier koeffisientene. Siden  $f$  er odd, er  $a_n = 0$ . Regner vi ut  $b_n$  får vi at

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \sin(nx) dx = \frac{2}{\pi n^2} (1 - (-1)^n) = \begin{cases} 0 & \text{for jevne } n \\ \frac{4}{\pi n} & \text{for odde } n \end{cases}.$$

Dermed er  $F(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)} \sin((2n+1)x)$ . Feilen er gitt med

$$\begin{aligned} E(f) &= \int_{-\pi}^{\pi} f^2 dx - \pi \left[ 2a_0^2 + \sum_{n=1}^N a_n^2 + b_n^2 \right] = 2\pi - \pi \left( \sum_{n=0}^{[N/2]} \frac{4^2}{(\pi(2n+1))^2} \right) \\ &= 2\pi - \sum_{n=0}^{[N/2]} \frac{16}{\pi(2n+1)^2} = 2\pi - \sum_{n=0}^{[N/2]} \frac{16}{\pi(2n+1)^2} \\ &= \sum_{n=[N/2]+1}^{\infty} \frac{16}{\pi(2n+1)^2} \\ &\leq \int_{[N/2]+1}^{\infty} \frac{16}{\pi(2x+1)^2} dx \leq \frac{8}{\pi N} \end{aligned}$$

hvor  $[N/2]$  er det første heltallet under  $N/2$ . I tilfellene  $N = 1, 2, 3, 4, 5$  har vi at feilen er gitt med  $2\pi - \frac{16}{\pi} \approx 1.1902$ ,  $2\pi - \frac{16}{\pi} \approx 1.1902$ ,  $2\pi - \frac{16}{\pi} - \frac{16}{9\pi} \approx 0.6243$ ,  $2\pi - \frac{16}{\pi} - \frac{16}{9\pi} \approx 0.6243$ ,  $2\pi - \frac{16}{\pi} - \frac{16}{9\pi} - \frac{16}{25\pi} \approx 0.4206$ , respektivt.

6. Vi har at i oppgave 3 er funksjonen kontinuerlig, noe som gjør at konvergensens går raskere siden vi approksimerer funksjonen med kontinuerlige funksjoner. Grunnen er at i diskontinuerligheten må den deriverte til den partielle summen gå mot uendelig for å klare å approksimere hoppet, noe som gir større feil før og etter diskontinuerligheten. Generelt vil funksjoner som er penere, er kontinuerlig og har flere deriverte, bli approksimert fortere.

## 11.R.

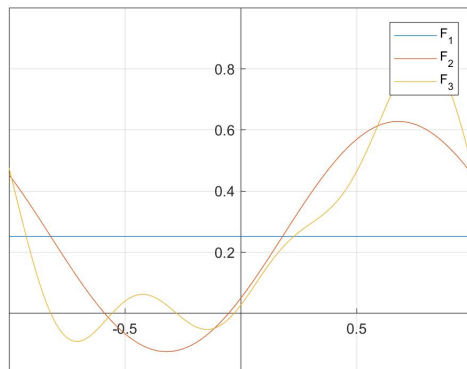
13. La oss begynne med å finne  $a_0$ :

$$a_0 = \frac{1}{2a} \int_{-a}^a f(x) dx = \frac{1}{2} \int_0^1 x dx = \frac{1}{4}.$$

For å finne  $a_n$  regner vi ut

$$a_n = \frac{1}{a} \int_{-a}^a f(x) \cos(\pi n x) dx = \int_0^1 x \cos(\pi n x) dx = \frac{1}{\pi^2 n^2} (\cos(\pi n x) - 1) = \begin{cases} 0 & \text{hvis } n \text{ er jevn} \\ -\frac{2}{\pi^2 n^2} & \text{hvis } n \text{ er odd} \end{cases}.$$

For å finne de siste leddene regner vi ut



$$b_n = \frac{1}{a} \int_{-a}^a f(x) \sin(\pi n x) dx = \int_0^1 x \sin(\pi n x) dx = \left. \frac{-1}{\pi n} x \cos(\pi n x) \right|_0^1 = \frac{(-1)^{n+1}}{n\pi}.$$

Dermed er

$$f(x) = \frac{1}{4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{-2}{\pi^2 (2n+1)^2} \cos(\pi (2n+1) x) + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{\pi n} \sin(\pi n x).$$

14. Cosinus leddene i serien (inkludert  $a_0$ ) representerer halvparten av den jeve utvidelsen til funksjonen  $f(x) = x$  når  $0 < x < 1$ . Liknende, representerer sinus leddene den odde serien til  $f$ . Dette kan bli formalisert ved å sammenligne formlene gitt i 13. og seksjon 11.2.. Grunnen er at før null vil den jevne og odde utvidelsen kansellere og bli null, og etter null vil de to halvdelene adderes opp til  $f(x)$ .
16. For å finne Fourier serien begynner vi med å legge merke med at  $f$  er jevn, dermed er  $b_n = 0$ .

La oss begynne med å finne  $a_0$ :

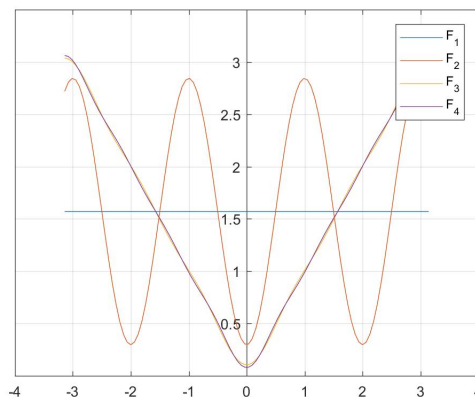
$$a_0 = \frac{1}{a} \int_0^a f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} x dx = \frac{\pi}{2}.$$

For å finne  $a_n$  regner vi ut

$$a_n = \frac{2}{a} \int_0^a f(x) \cos(nx) dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos(nx) dx = \frac{2}{\pi n^2} (\cos(nx) - 1) = \begin{cases} 0 & \text{hvis } n \text{ er jevn} \\ -\frac{4}{\pi n^2} & \text{hvis } n \text{ er odd} \end{cases}.$$

Dermed er

$$f(x) = \frac{\pi}{2} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{-4}{\pi (2n+1)^2} \cos((2n+1)x).$$



18. Deriverer vi hver av leddene til funksjonen får vi at  $f'(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)} \sin((2n+1)x)$ , som ved å sammenligne med eksempel 1 på side 477, har vi at dette er rekken for  $\frac{x}{|x|}$  når  $x \neq 0$ , som er det samme som vi får om vi deriverer den originale funksjonen  $f$ .